

Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.2.§16-19

Διευκρίνιση: Οι προτεινόμενες απαντήσεις στις ερμηνευτικές παρατηρήσεις είναι ενδεικτικές. Αξιοποιούνται κατά κύριο λόγο τα ερμηνευτικά σχόλια του σχολικού βιβλίου, καθώς και οι κειμενικές αναφορές. Τόσο οι παρατηρήσεις όσο και οι απαντήσεις λαμβάνουν υπόψη τις επικαιροποιημένες οδηγίες του ΙΕΠ για το σχολικό έτος 2020-21.

2. Στην Αθήνα υπάρχει προβληματισμός για τη σκοπιμότητα της πρότασης των Λακεδαιμονίων για άμεση κατεδάφιση των αθηναϊκών τειχών ως όρο της επικείμενης ειρήνης. Πράγματι οι Λακεδαιμόνιοι είχαν αντιταχθεί από την πρώτη κιόλας στιγμή στην οικοδόμηση των αθηναϊκών τειχών, αμέσως μετά τον τερματισμό των Περσικών πολέμων, καθώς θεωρούσαν τα τείχη της Αθήνας επικίνδυνα για τη δική τους ασφάλεια. Τις διαπραγματεύσεις αναλαμβάνει, λοιπόν, ο Θηραμένης, προκειμένου να διαπιστώσει τις προθέσεις των Λακεδαιμονίων αν, δηλαδή, η πρότασή τους που οφείλεται στη μακρόχρονη δυσανεξία τους για την αθηναϊκή οχύρωση, επιδιώκει την πλήρη καταστροφή της Αθήνας και τον εξανδραποδισμό των πολιτών της ή αν αποτελεί εγγύηση για την ειρήνη με την έννοια ότι δεν θα τους απειλήσουν ξανά στο μέλλον οι Αθηναίοι στηριζόμενοι στα απόρθητα τείχη τους. (μονάδες 6)
- Από την άλλη είναι γνωστό ότι η Αθήνα στήριξε τη δύναμή της στο ναυτικό της και στα τείχη της. Και τα δύο οφείλονται κατά μεγάλο μέρος στη διορατικότητα του Θεμιστοκλή, όπως αναφέρουν άλλες γραπτές πηγές. Άλλωστε αυτά τα τείχη ήταν που την προφύλαξαν από τις συνεχιζόμενες πολιορκίες στις διάφορες φάσεις του πολέμου. Ωστόσο, η έσχατη κατάσταση στην οποία είχε περιέλθει η Αθήνα λόγω του λιμού δεν άφηνε πολλά περιθώρια επιλογής στους Αθηναίους, που, παρά την ασφάλεια και την αίγλη που τους προσέδιδαν τα τείχη, δέχτηκαν τελικά να τα κατεδαφίσουν χάριν της ειρήνης. (μονάδες 4)
3. Οι Αθηναίοι επέλεξαν τον Θηραμένη για τις πρώτες διαπραγματεύσεις με τους Λακεδαιμόνιους, επειδή ήταν μετριοπαθής ολιγαρχικός, γεγονός που πιθανόν να διευκόλυνε τις διπλωματικές συζητήσεις, καθώς θα υπήρχε μεγαλύτερη εμπιστοσύνη εκ μέρους των Λακεδαιμονίων, με αποτέλεσμα οι όροι της συνθηκολόγησης να είναι ευνοϊκότεροι για την Αθήνα. Ήταν τέτοια η εμπιστοσύνη που όταν επέστρεψε μετά από τέσσερις μήνες προχώρησαν στην εκλογή του ως απεσταλμένου με απόλυτη εξουσία

(αυτόκράτωρ) δίνοντας στον Θηραμένη την απόλυτη ελευθερία να διαπραγματευτεί όπως έκρινε ο ίδιος καλύτερα. (μονάδες 4)

Όμως, η προηγούμενη πολύμηνη καθυστέρηση της αθηναϊκής αντιπροσωπείας και τα προβλήματα που αυτή προκάλεσε, αποδεικνύουν πως στη συγκεκριμένη περίπτωση ο Θηραμένης λειτουργούσε τουλάχιστον ύποπτα, με γνώμονα κυρίως το προσωπικό του συμφέρον και όχι το συμφέρον της Αθήνας, χωρίς να έχει ενδοιασμούς ή ηθικούς φραγμούς. Ο Ξενοφώντας αποδίδει ξεκάθαρα τη μεγάλη χρονοτριβή σε συμπαιγνία με τον Λύσανδρο, αφήνοντας να καταλάβουμε πως πρόκειται για έναν άνθρωπο φιλόδοξο, διπρόσωπο και καιροσκόπο, που δεν διστάζει να εκμεταλλευτεί τη δυστυχία της πόλης του, προκειμένου να ικανοποιήσει τις προσωπικές του επιδιώξεις και να εκμεταλλευτεί τις πολιτικές συγκυρίες. (μονάδες 6)

4. Στη Συνέλευση που συγκάλεσαν οι Λακεδαιμόνιοι, πολλοί άλλοι Έλληνες, και κυρίως οι Κορίνθιοι κι οι Θηβαίοι, είπαν ότι δεν πρέπει να συνθηκολογήσουν με τους Αθηναίους, αλλά να τους αφανίσουν (*μη σπένδεσθαι Ἀθηναίους, ἀλλ' ἐξαιρεῖν*). Η έντονη αυτή εμπάθεια των δύο αυτών πόλεων απέναντι στην Αθήνα δικαιολογείται ιστορικά π.χ. εξαιτίας του οικονομικού ανταγωνισμού και της διαχρονικής αντιπαλότητας με τη γειτονική Αθήνα. Ωστόσο, μία από τις βασικές αιτίες γι' αυτή τη σκληρή στάση μπορεί να θεωρηθεί το γεγονός ότι οι Αθηναίοι κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου επέδειξαν συχνά αλαζονική και βίαιη συμπεριφορά σε εχθρούς και συμμάχους παραβιάζοντας άγραφους νόμους και κανόνες, διαπράττοντας σειρά εγκλημάτων και παρανομιών, όπως φαίνεται και στο μεταφρασμένο απόσπασμα. Είναι χαρακτηριστικό το ψήφισμά τους «*να κόψουν το δεξί χέρι σ' όλους τους αιχμαλώτους, αν κέρδιζαν τη ναυμαχία*» στους Αιγός ποταμούς ή η προηγούμενη πράξη τους να ρίξουν τα πληρώματα των αντιπάλων τους στη θάλασσα. Διαπιστώνουμε, λοιπόν, ότι τόσο μετά την ήττα των Αθηναίων στους Αιγός ποταμούς, στο συμβούλιο που συγκάλεσε ο Λύσανδρος για την τύχη των αιχμαλώτων, όσο και στη Συνέλευση της Σπάρτης να επικρατεί η ίδια διάθεση για αυστηρή και παραδειγματική τιμωρία των Αθηναίων. Οι υπόλοιποι Έλληνες βλέπουν στο πρόσωπο των ηττημένων Αθηναίων όχι τον αδύναμο και ταπεινωμένο άνθρωπο μετά τη συντριβή του ή έστω τον αντίπαλο, αλλά τους δυνάστες και εγκληματίες πολέμου Αθηναίους.

6. α. ὄντος, πόλεις, τείχους, τοῦτο, Ἀθηναίω
β. διέτριψε, ἐπιλιπεῖν, κελεύσαι-κελεύσειεν, ἀγγείλαντα, καλέσαι

7. α.

ΕΜΠΡΟΘΕΤΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ	ΕΠΙΡΡΗΜΑ	ΠΛΑΓΙΑ ΠΤΩΣΗ	ΜΕΤΟΧΗ	ΠΡΟΤΑΣΗ
Μετά ταῦτα μετά ταῦτα	τέως εἶτα	μῆνας μηνί	Πεμφθείς ἐρωτώμενοι	Ἐπεὶ δὲ ἦκε τετάρτῳ μηνί ἐπεὶ ἦσαν ἐν Σελλασίᾳ Ἐπεὶ δ' ἦκον

β. **βουλόμενοι**: υποκείμενο της μετοχής εννοείται το *Λακεδαιμόνιοι* και είναι συνημμένη (στο υποκείμενο του ρήματος *ἀντέχουσι*) (μονάδες 2)

εἶναι: υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι το *ἐκείνους* και έχουμε ετεροπροσωπία (το απαρέμφατο *εἶναι* αντικείμενο στο ρήμα *ἀποκρίναιτο* του οποίου υποκείμενο είναι ο *Λύσανδρος*) (μονάδες 3)

*Οι ενδεικτικές απαντήσεις για τις ερωτήσεις 1,5,8 που αναφέρονται στο ίδιο κείμενο, έχουν διατυπωθεί στο αρχείο με την ονομασία GEL_CLA_AEG_SOLUTION_1_12210.